

12507 — Atsız Nihal
Hüseyin Nihal

12 OCAK 1994'

GÖKSU,

Ö. "Ataç'ın Adsız Köşk'ünden, İnce'nin Adsız Ülke'sine", FDE Dergisi, 3, 10, (1982),
49 - 61.

BAŞLIK TAYİNİ VE İZLENİ
ZİHNA BELİR DÖKÜMÜ

5399. Atsız, Nihal: [Adile Ayda'ya mektuplar] Atsız'dan Adile Ayda'ya mektuplar. - [S.l.], 1988 (Ankara : Ayyıldız Matbaası). - 126 S.
Inhalt: Briefe des Nationalisten Nihat Atsız, 1905 - 1975, an die Diplomatin u. Schriftstellerin Adile Ayda. - Text türk.
8 E 5652

012507
ATSIZ
Hüseyin
Nihal

ATSOZ NİHAL
DÖKÜMÜ

http://en.wikipedia.org/wiki/Lavr_Georgevich_Kornilov (15 Haziran 2008).

http://en.wikipedia.org/wiki/Mikhail_Alekseev (15 Haziran 2008).

http://en.wikipedia.org/wiki/Pyotr_Nikolayevich_Wrangel (15 Haziran 2008).

http://epaper.gaste.biz/epaper/products/ga-2008-04-16/pdfs/article_12_1.pdf
(13 Mayıs 2008).

<http://en.wikipedia.org/wiki/Kadets> (15 Haziran 2008).

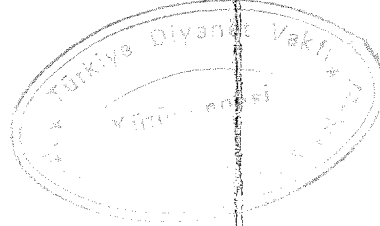
<http://www.answers.com/topic/anton-ivanovich-dentkin> (15 Haziran 2008).

<http://www.orkun.com.tr/> (13 Mayıs 2008).

<http://www.turkrus.com/content/view/8220/160/> (13 Mayıs 2008).

Swietochowski, Tadeusz, *Müslüman Cemaatten Ulusal Kimliğe Rus Azerbaycanı 1905-1920*, Bağlam Yay., İstanbul 1988.

Togan, Zeki Velidi, *Hâtralar Türkistan ve Diğer Müslüman Doğu Türkleri'nin Milli Varlık ve Kültür Mücadeleleri*, İstanbul 1969.

14 ARA 2008

MADDE 1000 İNCELEME
SONRA GÖRÜLMEK ÜZERE

NIHAL ATSIZ'IN ROMANLARININ İDEOLOJİK ARKA PLANI

Fatih YILDIZ*

Bu makalede Nihal Atsız'ın ideolojist ile romanları arasındaki ilişki ele alınıp incelenmiştir. Türkçülük, Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde ortaya çıkmış ve dönemin aydınları arasında etkili olmuş bir harekettir. Türkçülüğün Osmanlı'nın son döneminde en önemli temsilcisi Ziya Gökalp iken, Cumhuriyet döneminde Nihal Atsız Türkçülük hareketinin önemli bir temsilcisi konumundadır. Nihal Atsız, hayatının hemen her döneminde düşüncelerinden dolayı sorunlarla karşılaşmış ve Türkçülük hareketi içinde verdiği mücadeleyi romanlarına taşımıştır. İdeolojik kimliğini ve tarih felsefesini romanlarının merkezine yerleştirmiştir. Atsız'ın romanları, Türk milliyetçileri üzerinde önemli etkilere sahip olmuştur ve olmaya devam etmektedir. Bu yönüyle Nihal Atsız'ın romanları, hayat ve roman arasındaki karşılıklı ilişkiyi gösterirken, Türk roman sosyolojisi açısından da incelenmeye değerdir.

Anahtar kelimeler: Türkçülük, Türk Milliyetçiliği, Türk Kimliği, İdeolojik Kimlik, Türk Roman Sosyolojisi.

Ideological Background Of Nihal Atsız's Novels

In this article, The relationship between thoughts of Nihal Atsız and his novels is analysed. Turkism that emerged at the last period of Ottoman State was effective among Ottoman intellectuals. Ziya Gökalp most important representative of Turkism at last Ottoman Period. Nihal Atsız one of the important representantive of Turkism at Republican Period. He struggled for Turkism in all his life and His novels reflects his Turkist ideology. Ideological identity and historical philosophy of Nihal Atsız have central

* Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi.

Ülkücü hareketin bilinçaltı olarak Nihal Atsız

Cenk Saraçoğlu*

Milliyetçi bir hareketin oluşumu, sürdürülmesi ve genişlemesinde bu harekete özgü semboller, mitler ve ritüeller son derece kilit roller oynarlar. Milliyetçi hareketlere belirli bir biçim veren ve onları somut bir toplumsal zeminde yeniden üreten bu değerlerin bir kısmı, tüm milliyetçi hareketler tarafından benimsenmeleri bakımından evrensel bir karaktere sahiplerken, bir kısmı da sadece belirli bir toplum bağlamında anlam kazanabilmeleri ve ancak o toplumda varlığını sürdürebilmeleri bakımından yerel özellikler taşırlar. Milliyetçi hareketlerde, yerele özgü birtakım değerlerin hareket içinde tanınıp benimsenmesi aslında zorunlu bir durumdur. Milliyetçilik dediğimiz düşünüş ve eylem biçimi, tanım itibarıyla hayali de olsa birtakım grup içi benzerlikler hissiyatının ve bu benzerlikler temelinde özgül bir toplumsal kimliğin yaratılmasını zorunlu kıldığından, milliyetçi hissiyatın etkisi altındaki kitleler ancak bu yerellik özelliği taşıyan, gruba özgü değerler vasıtasıyla kendilerini ötekilerden ayırarak, "biz" olma bilinçlerini geliştirir ve pekiştirirler (Smith, 1986 ve 1999). Bir ritüel, bir sembol veya pratik, ne kadar belirsiz ve iyi tanımlanmamış, ne kadar akıl dışı olursa olsun, grup içindeki bireylerin birbirlerine toplumsal olarak bağlanmalarını sağlamaları açısından milliyetçiliğin kurucu öğesi olma özelliğini taşırlar (Schöpflin, 1997: 21; Cohen, 1979).

Her ne kadar, bu paylaşılan sembol ve ritüeller verili ve kendinden menkul olarak algılsalar da bunlar aslında şüphesiz belirli bir tarihsel ve toplumsal süreç içerisinde oluşmuş ve grup içi etkileşim ve pratik sayesinde yeniden üretilebilmiş maddi oluşumlardır. Bu bakımdan, bu paylaşılan değerlerin sürdürülebilirlikleri bu değerlerin toplumsal ilişkiler içinde sürekli olarak hayata geçirilebilmelerine bağlıdır. Sanat ve edebiyat, kalıcı ve yayılabilir ürünler olarak,

(*) Sabancı Üniversitesi, Tarih Bölümü.

toplumsal süreçte inşa edilmiş bu değerlerin varlığını devam ettirebilmesi için son derece uygun ve önemli alanlardır. Fakat, mevcut değerlerin yeniden üretimi için elverişli alanlar olmak dışında sanat ve edebiyat, bu değerlerin bizzat kaynağı ve yaratıcısı olabilirler; ve hatta bazı durumlarda bu sanat ve edebiyat ürünlerinin bizzat kendileri de milliyetçi hareketlerin sembolleri olabilir.

Türkiye'deki milliyetçi hareketler için de sanat ve edebiyat ürünlerinin son derece kritik bir öneme sahip olduğunu söyleyebiliriz. Bunun somut örneklerini görmek için öncelikle "Hangi Türk milliyetçiliği?" sorusunu sormamız zorunludur; çünkü herkesin de kabul ettiği gibi Türk milliyetçiliğinin tek bir algılanışı ve tek bir biçimi yoktur. Türk milliyetçiliği, tarihsel süreç içinde değişik sembol ve pratikler tarafından şekillendirilerek farklı farklı içerikler kazanabilmiştir. Bunu göz önüne alarak, bu makalede çözümlememizi Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) ile veya bu partiyle organik bağı olan bazı kurum ve kuruluşlar ve özellikle de Ülkü Ocakları inisiyatifiyle geliştirilen ülkücü hareketin benimsediği milliyetçilik biçimiyle sınırlı tuttuğumuzu söylemeliyiz. Şüphesiz, ülkücü hareket de tarihsel süreç içinde, dünden bugüne, birtakım asli özelliklerini korumak suretiyle farklı biçimler kazanmıştır; ve bu noktada ülkücü hareketin eylem biçimini ve zihniyet dünyasını şekillendiren sembol ve pratiklerin zaman içinde değişikliklere uğradığı söylenebilir. Peki tüm bu paylaşılan değerler ülkücü hareket içerisine nerelerden sızmaktadır? Bunların bir kısmının bizzat ülkücü hareketin kendi siyasi pratiği içinde oluştuğunu söyleyebiliriz; öte yandan bu değerlerin büyük bir kısmı ise ülkücülerin, özellikle resmî Türk milliyetçiliği içinde, ve bağımsız milliyetçi sanat ve edebiyat içinde hazır olarak bulunduğu değerlerdir.

Ülkücü hareket üzerindeki sanatçı ve edebiyatçı etkisini tartışırken, milliyetçi edebiyatın sınırlı edebi birikimi içinde ülkücü hareket üzerinde en fazla etki sahibi olan yazarın Nihal Atsız olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Öyle ki, ülkücü hareketin kendine özgü, sembol ve pratiklerinin birçoğu Nihal Atsız'ın romanlarından, şiirlerinden ve makalelerinden gelmektedir; ve bu yazar ülkücü hareketin zihniyet dünyasını ve eylem biçimini şekillendirmede son derece kilit bir öneme sahiptir.

Bu makalede temel olarak bu durumu, yani Nihal Atsız'ın ülkücü hareket üzerindeki sürekli etkisini irdelemeye çalışacağım. Tabii böyle bir şeye kalkışmadan önce gerçekten de böyle bir durumun var olup olmadığını göstermemiz, yani Atsız'ın ülkücü dünya görüşünü şekillendirmedeki sürekli etkisinin göstergelerini sergilememiz gerekiyor. Atsız ile MHP arasında başından beri organik bir ilişki varolsaydı eğer, birincisinin ikincisi üzerindeki etkisinin mevcudiyeti üzerinde şüphe duymamıza gerek kalmazdı. Ne var ki Nihal Atsız bırakın MHP ile herhangi bir resmî bağ kurmayı, yaşadığı dönemde bu partinin yöneticileri tarafından kasten dışlanmıştı. Bu yazarın buna rağmen ülkücü hareketin her döneminde MHP'li kitle hareketi üzerinde güçlü bir etki sahibi ol-

30 EYLÜL 2004

0 518

87489

Hayati TEK

NIHAL ATSIZ

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	87489
Tas. No:	025 ATS

07 MAYIS 2003

Alternatif Yayınları

Abdura. 2002

ATSIZ AND TÜRKES:
A NOTE ON THE HISTORY OF PAN-TURKISM IN TURKEY

Jacob M. LANDAU*

Newly available materials throw some light on the inner workings of the Pan-Turkists in the Republic of Turkey and most particularly on the relations of two of the main exponents of Pan-Turkism there, Hüseyin Nihal Atsız and Alparslan Türkeş.

Atsız (1905-1975), a teacher, journalist and novelist, was since the 1930s an indefatigable campaigner for both cultural and political Pan-Turkism.¹ Later, during the Second World War, he challenged the Kemalist regime with a different kind of ideology -- a call for a Pan-Turk union, based on a common glorious past and aiming at the re-creation of a huge powerful state led by Turkey. The newspapers Atsız published, edited and wrote in were read by a small but elitist circle supporting his views, which were often colored by a racist approach, not unexpectedly echoing a claim to the superiority of the Turkish race, parallel to the Nazis' argument for the *Herrenvolk*. While several other Pan-Turk groups competed with Atsız and his newspapers,² he was often considered as the dean of Pan-Turkists in the 1930s and 1940s.

Türkeş (1917-1995), a younger contemporary of Atsız, was born in Nicosia to a family originating from Kayseri; he emigrated to Turkey in 1932 and soon chose a military career. According to his own evidence³ and later that of his biographers,⁴ he had been imbued with strong Pan-Turk sentiments since his schooldays and did not hesitate to share them with his military colleagues. However, due to the stringent regulations forbidding the military from intervening in politics, he could hardly meddle actively in what was then considered a controversial political issue. This was particularly true in the years of the Second World War, when Turkey, neutral through most of the war years, had to be doubly careful about taking sides in any Pan-Turk propaganda, since so many peoples of Turkic origins were living in the Soviet Union and some of them were fighting in or against its armies.

* The Hebrew University, Jerusalem

¹ For a general estimate of the man and his career, see the biography by Osman F. Sertkaya, *Hüseyin Nihal Atsız* (Ankara, Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1987). Sina Akşin and others, *Türkiye tarihi, 5. Bugünkü Türkiye 1980-1995* (Istanbul: Cem Yayınevi, 1997), pp. 274-277.

² Jacob M. Landau, *Pan-Turkism: From Irredentism to Cooperation* (London: Christopher Hurst and Bloomington: Indiana University Press, 1995), pp. 88ff.

³ Alparslan Türkeş, *Türkeş'in anıları. Şahinlerin dansı*, ed. by Hulûsi Turgut (Istanbul: ABC Basın Ajansı Yayınları, 1995).

⁴ Such as Cavid Ersen, *Başbuğ* (Istanbul: Sinan Yayınevi, 1976).

TÜRKÇÜLERİN KALEMİNDEN ATSIZ

HAZIRLAYANLAR

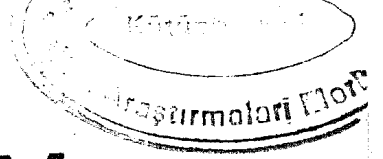
Refet KÖRÜKLÜ
Cengiz YAVAN

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	73847
Tas. No:	928 ATS

TÜRK DÜNYASI ARAŞTIRMALARI VAKFI
İSTANBUL - 2000

2 HAZİRAN 2003

Nihal Atsız ve Nejdet Sançar ARMAĞANI

Yayın Kurulu

Prof. Dr. İsmail AKA

Yrd. Doç. Dr. Turan AKKOYUN

Yrd. Doç. Dr. Mustafa TURAN

TÜRKİYE DİYANET VAKFI İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Demirbaş No:	39338
Tasfiif Not:	T 818.31 N.H.A

13 SUBAT 1996

MEDRESE KİTABEVİ
AFYON - 1995

Kap. çekildi
P. kartuldu.

KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI YAYINLARI : 847

Atsız, Hüseyin Nihal

GAZDE YAYINLANDIRTA
SONRA BELEN DÖKÖMAN

23 TEMMUZ 1993

HÜSEYİN NİHÂL ATSIZ

Osman F. SERTKAYA

TE	YAYIN
Kap.	8974
Tasvir	928
ATS	ATS

TÜRK BÜYÜKLERİ DİZİSİ : 69

Atsız 1987

-
- 1 BAYRAM NİHAL, Hüseyin Nihal Atsız'ın Ruh Adam adlı romanında söz dizimi, Niğde Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2010

 - 2 ÇİĞDEM DAĞ, Hüseyin Nihal Atsız'ın Türk kültür tarihindeki yeri, Atatürk Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2010

 - 3 ERKAN YEKE, Türk dili ve edebiyatı derslerinde metin çözümlemesinde Hüseyin Nihal Atsız'ın tarihi romanlarına üslûp bilim açısından yaklaşım, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2010

 - 4 MEHTAP YAMAN NAKİBOĞLU, Hüseyin Nihal Atsız'ın 'Bozkurtlar Diriliyor' romanında söz dizimi, Erciyes Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2008

TANZİMAT'TAN GÜNÜMÜZE TÜRK DÜŞÜNÇESİ

Cilt 5

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

13 Subat 2016

Tanzimat'tan Günümüze
AHLAKÎ VE EDEBÎ
Düşünce Temsilcileri

Editör ve Yazar: Süleyman Hayri BOLAY

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	238708
Tas. No:	920.0956 BOLAY

Ankara
2015

HÜSEYİN NİHAL ATSIZ (D. 1905 - Ö. 1975)

S. Hayri BOLAY

Atsız, Hüseyin Nihal (012507)

HAYATI VE ESERLERİ

Hayatı

Hüseyin Nihal Atsız, 12 Ocak 1905 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlk tahsiline Kadıköy'deki Fransız Mektebinde başlayan Hüseyin Nihal, bu okulun yanması üzerine Alman Mektebine geçmiş ve babasının tayini üzerine Malatya'daki Fransız İlkokuluna devam etmiştir. İstanbul'a döndükten sonra Cezayirli Gazi Hasan Paşa Mektebi ve Osmanlı İttihat Mektebine devam etmiş ve orta tahsilini Kadıköy ve İstanbul sultanlerinde tamamlamıştır. 1922'de üniversiteye giren Atsız, önce Tıbbiyeye daha sonra ise Askerî Tıbbiyeye geçmiştir. Ziya Gökalp'in cenaze merasimi dolayısıyla solcu ve azınlık milliyetçiliği yapan talebelerle girdiği kavgadan dolayı buradan kaydı silinen Atsız, bu tarihten itibaren Kabataş Lisesinde vekil öğretmen olarak çalışmaya başlamıştır. 1926'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin Yüksek Muallim Mektebine kayıt yaptırmış; fakat aynı yıl askere gitmiştir. 1931 yılında Fuat Köprülü'nün asistanı olarak tekrar İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine dönen Hüseyin Nihal, aynı yıl "Atsız Mecmua"yı çıkarmaya başlamıştır. 1932 yılında I. Türk Tarih Kongresi'nde Zeki Velidi Togan ve Reşid Galip arasında çıkan bir tartışmada Zeki Velidi Togan'ı savunup Reşid Galip'i protesto ettiği için Köprülü ve fakülte yönetimi ile arası açılmış ve fakülteden atılmıştır. 1933 yılında Malatya Ortaokulunda öğretmen olarak çalışmaya başlayan Atsız, daha sonra İstanbul Deniz Gedikli Hazırlama Okuluna Türkçe öğretmeni olarak atanmıştır. Sonraları daha farklı okullarda da öğretmenlik yapan Atsız, "Orhun, Orkun, Ötüken" dergilerini çıkarmış; özellikle "Orhun"da yayımlanan yazıları ses getirmiştir. Sebahattin Ali'yi vatan haini olarak suçlayan Hüseyin Nihal, Sebahattin Ali'nin kendisine açtığı davadan 6 ay ceza almıştır.

3818 - 3821

Atsız, Nihal, 1905-
Deli kurt : tarihi roman / Atsız. — İstanbul : İn-
kılâp Kitabevi, [1958]
208 p. ; 21 cm.
Turkish
I. Title. neg 3-5436

MİU

BİRGİLİ

Atsız, Nihal, 1905-
İstanbul kütüphanelerine göre Birgili Mehmet
Efendi (929-981=1523-1573) bibliyografyası /
hazırlayan, Atsız. — İstanbul : Millî Eğitim Basıme-
vi, 1966.
91 p. ; 23 cm. — (Süleymaniye Kütüphanesi yayınları ; 1)
Turkish
I. Title. neg 3-5437

MİU

EBUSSUUD EFENDİ

Atsız, Nihal, 1905-
İstanbul kütüphanelerine göre Ebussuud bibliyo-
grafyası / hazırlayan, Atsız. — (Ankara) : M.E.B.,
1967.
61 p. ; 24 cm. — (Süleymaniye Kütüphanesi yayınları ; 2)
Turkish
I. Title. 76-971202 neg 3-5438
Z8409.92.A79
DLC CU MİU NjP WaU WU

Atsız, Nihal, 1905- comp.
Osmanlı tarihine ait takvimler / düzenleyen, Atsız.
— İstanbul : Küçükkayın Matbaası, 1961-
v. ; 24 cm.
Turkish
I. Title. NE63-2188 neg 3-5439
DR436.A8
DLC CU MİU

Atsız, Nihal, 1905- ed.
Osmanlı tarihleri : Osmanlı tarihinin anakaynak-
ları olan eserlerin, mütehasşislar tarafından hazırla-
nan metin, tercüme veya sadeleştirilmiş şekilleri
külliyatı. — (İstanbul) : Türkiye Yayınevi, [1949-
v. ; 22 cm.
Turkish
I. Title. NE64-1623 neg 3-5440
DR404.A86
DLC

Atsız, Nihal, 1905-
Ruh adam / Atsız. — İstanbul : Ötügen Yayınevi,
1972.
301 p. ; 21 cm. — (Edebi eserler serisi ; nu. 23) (Ötüken
yayınları ; nu. 54)
Turkish
I. Title. 75-972730 neg 3-5441
PL248.A78R8
DLC CLU CU MH MİU NjP NNC

Atsız, Nihal, 1905-
Türk edebiyatı tarihi : ren eski çağlardan baş-
lıyarak büyük Selçukluların sonuna kadar / Atsız.
— 2. basım. — İstanbul : İştik Basımevi, 1943.
76 p. ; 28 cm. — (Ayıl kurt yayınları, büyük boy ; 3)
Turkish
I. Title. NE61-213 neg 3-5442
PL215.A8 1943
DLC CLU CU

Atsız, Nihal, 1905-
Türk tarihi üzerinde toplanmalar / Atsız. — İstan-
bul : Arkadaş Basımevi, 1935-
v. : fold. map ; 28 cm.
Turkish
I. Title. 75-972790 neg 3-5443
DR440.A9
DLC

Atsız, Nihal, 1905-
Türk tarihinde mesajlar / Atsız. — Ankara : Afşin
Yayınları, 1966.
160 p. ; 19 cm. — (Afşin yayınları ; nu. 8)
Turkish
I. Title. 75-246063 neg 3-5444
DR442.A85
DLC CUY CU İNÜ NNC WU

Atsız, Nihal, 1905-
Türk hikâti / Atsız. — (İstanbul) : Burhan
Sanın ve Yayınevi, [1958]
149 p. : port. ; 17 cm. — (MİR Kütüph. serisi ; 2)
Turkish
I. Title. neg 3-5445

MİU

193 EKİM 1993

BAĞDAD TAYINLANMAYAN
KORUNAN EĞİTİM DOKÜMANI

ATSIZ NIHAL

Atsız, Nihal, 1905-
Bozkurtlar diriliyor / Atsız. — [5. baskı]. — İs-
tanbul : Türkiye Yayınevi, [1962]
171 p. : ill. ; 20 cm.
Turkish
I. Title. neg 3-5435

MİU

Hayat Tarih Meemvası, yıl:12 / sayı: 3, 1. Mart 1976

sayı: 135 s. 42-47. D. 1053

Büyük bir dil ve tarih bilgini

Atsız'ın ardından

yok

MAYIS 2001
23 MAYIS 2001

Yılmaz Öztuna

5 - 20 ARALIK günlerinde, Japonya'da idim. Cumartesi gecesi Ankara'daki evime geldim. Gece yarısından sonra, birikmiş mektupları okumaya başladım. Bu arada Atsız'ın 4 aralık tarihli bir sahifelik mektubu vardı. Okudum ve buruşturup kâğıt sepetine attım (hiç bir mektubu saklamam). Eşim hiç bir şey söylemedi. Ertesi pazar sabahı, incelemek için, iki haftalık gazeteleri önüme yığıncaya, çok büyük tereddüt ve endişe ile, fevkalâde sarsılacağım bir şey söyleyeceğini bildirdi. Lâfi pek çok uzattıktan sonra Atsız'ın vefatını söyledi. Haberi şöyle öğrenmiş:

Orta Doğu gazetesinin Ankara'daki muhterem mümessili Muammer Bey, telefonla «Nihal Bey'in vefatını» eşim Hatice'ye bildirmiş. Biz merhumdan hep «Atsız» diye bahsettiğimiz için «Nihal» kelimesini duyan Hatice, kim olduğunu kestirememiş, «ben zaten Atsız'ı ölümsüz gibi telâkki ederdim» dedi. Galiba biraz kızan Muammer Bey, merhumun çok yakınımız ol-

duğunu sandığımı söylemiş. «Atsız» kelimesini duyan Hatice, telefonda ağlamaya başlamış ve benim, merhumun diğer pek yakın arkadaşları olan Tevetoğlu ile Uzak Şark'ta bulunduğumu bildirmiş. Hatice'den bu tafsilâtı alınca, hemen çöp sepetine kapaklanıp mektubunu çıkardım.

Böylece, Atsız ile aramızdaki büyük dostluğun maddî olan kısmı, Cenâbı Hakk'ın takdîri ile sona eriyordu. Tam 24,5 yıl, çeyrek asır süren bir gerçek ve nâdir tesadüf edilen dostluktu. Kendisiyle çeyrek asır önce tanışmamı anlatmak istiyorum:

1951 haziranında, yazı geçirmek üzere Paris'ten İstanbul'a gelmiştim. 2-3 yıldan beri Sâdeddin Arel'in meclisinden tanıştığım ve dost olduğum İsmail Hâmi Dânişmend'i de Bomonti'deki evinde ziyaret ettim. Demokrat Parti iktidarı, ilk yılını doldurmuştu. Millet neş'e ve ümit için deydi. Atatürkçü bir parti idi. Yalnız Atatürk'ün ve daha önceki II. Meşrutiyet'teki İttihad ve Terakki iktidarının milliyet-

çilik prensibi, son derecede ihmal edilmişti. Âdetâ «hümanizma» maskesi altında bir kozmopolitlik modası hüküm sürüyordu ki, 1938-50 rejimine uygun olsa bile, 1908-1938 rejimlerine aykırı idi. Bir çevre ve bu arada ben, Paris'te ilk yılımı geçirdikten ve Batı toplumunun içine girdikten sonra, endişede idik. Bu gidişin komplikasyonlar yapacağını düşünüyorduk ve ben, bundan emindim. O yıllarda mensûb olduğum yüksek İstanbul sosyetesinde bu fikirlerimi söylediğim ve komünizmden bahsettiğim zaman, karşımda yalnız müstehzî kıvrılan dudaklar gördüm. Beni sevenler ise, Fransa'da gördüğüm komünizmden dehşet içinde kaldığını, Türkiye için aynı şeyin bahis konusu olamayacağını, Türk milletinin hem koyu dindar, hem tarihte en fazla Rus'la çekişmiş millet olduğunu, her ailede Ruslar'a karşı şehit düşmüş en az bir ferd bulunduğunu söyleyerek, tesellide buldular. Fikrimi değiştirmedim. Yalnız Sâdeddin Arel fikrime ve endişelerime — bir ölçüde — katıldı. Fakat politikaya en küçük ilgi duymuyordu. İşte bunun üzerine Dânişmend'in evinde soluğu aldım.

Dânişmend, ne istediğimi, ne yapmak istediğimi sordu. İktidarın ikaz edilmesi icab ettiğini, bunun ferdi olamayacağını, nasıl bir taktikle yapılacağını müdâvele-i efkârdan sonra ortaya çıkacağını söyledim. Bu ikazın zor olduğunu, ikimiz de tarihçi olduğumuz için durumu görebildiğimizi, fakat herkesin neş'e sarhoşu bulunduğunu beyân etti, kamflerle görüşmek icab ettiğini sordu. Kafamda liste vardı. Bu listede iki kişi, Nihal Atsız ve Avukat İsmet Tümtürk müstesna yer tutuyordu. Atsız ne yazmışsa okumuştum ve bütün fikirlerine katılmamakla beraber, yazılardaki karakter salâbetine hayrandım. Cenab Şehâbeddin'in oğlu olan İsmet Tümtürk'ün ise, çok kuvvetli makalelerini okumuştum ve Atsız'ın yakını olduğunu biliyordum. Merhum Dânişmend güldü. Her ikisinin de gerçek milliyetçi ve gerçek değerk olduklarını, fakat «mecnûn» olduklarını (böyle mübalâğalı tâbirleri vardı!), iki yıl önce ikisi ile de münakaşa ettiklerini, 9 tarihten beri aralarının şeker-reng olduğunu söyledi. İsrâr ettim ve karakterini

bildiğim için mübalâğalı kelime ve tasvirlerine aldırmadım. İsrârım üzerine ikisini de davet edeceğini ve benimle tanıştığını vaad etti. Vaadini hemen ifa etti. Birkaç gün ara ile Atsız'ı da, Tümtürk'ü de evine davet edip benimle tanıştırdı ve bütün yaz, gittikçe genişleyen toplantılarla geçti.

Atsız'la tanışmamız şöyle oldu: Ben 21 yaşında idim. Atsız benden 25,5 yıl büyüktü. Dânişmend, bahse benim girmemi istemiş, davetin maksadını bile söylememişti. Atsız, adımı bile işitmemişti. O tarihten önce çıkan iki kitabımı da görmemiş. Bahse, tarihle girmek istedim. Şu anda neyle meşgul olduğumu sordum. En çok II. Mahmud'dan bu yana Osmanlıların hânedan tarihleri için malzeme toplamakla meşgul olduğunu söyleyince, ben de, Osman Gazi'den bu yana aynı mevzûda «yıllardan beri» malzeme topladığımı bildirdim. Yüzüme baktı ve çok sert bir ifade ile: «Jenealoji ile 10 yaşında mı meşgul olmaya başladınız?» dedi. Âşikâr ki, beni şarlatanın biri sanmıştı. Gençlik sâikasıyla çok sert cevap verdim. — Beni kendisiyle akrân görmediği için — bu cevabuma ehemmiyet bile vermedi. Dânişmend'e dönerek bir müddet hazırladığı kitapta I. Abdülmecid'in çocuklarına ait bahsi konuştu. Benim bu bahisten hiç anlamadığımı emindi. Söz sırası bana geldi. I. Abdülmecid'in şehzâde ve sultanlarını kronolojik sıra ile sayınca, Atsız'ın gözleri parladı. O anda beni sevdiğini çok iyi anladım ve bu sevgisini çeyrek asır içinde bir ân olsun kaybetmedim.

1951 yazındaki temaslarımızın sonu ne oldu? Bunu anlatmanın yeri bir tarih dergisi değil, bir siyasî gazetedir. Fakat netice şöyle idi: Epey insanı bir araya getirdik. Bir gazete çıkarılmasına karar verildi. Lâzım gelen parayı sağlayacak sermayedarları Avukat Seniyyeddin Başak temsil ediyordu. Her şey kararlaştırıldığı bir gün, nihâi toplantımızda İsmet Tümtürk, Seniyyeddin Bey'e açıkça hakaret etti ve bütün çalışmalarını mahvetti. Niçin böyle davrandığını, terbiyesiz ve akılsız olmadığını bildiğimi, bunu kasden yaptığını sordum ve söyledim. Kasden yaptığını, zira gazetenin sermayedarlar bakımından,

HÜSEYİN NİHÂL ATSIZ'IN ŞİİR DÜNYASI

Bayram DURBİLMEZ*

12 Ocak 1905 (12 Kânûn-ı Sâni 1905) tarihinde İstanbul'da doğan Hüseyin Nihâl Atsız, 11 Aralık 1975 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir¹. Bilim adamı, romancı, hikâyeci, makâle yazarı, şâir vs. olarak Türk kültürüne büyük hizmetler etmiş olan Atsız'ın yayımlanmış onlarca kitabı vardır². Kitapları incelendiği zaman, Atsız'ın pek çok cephesi olduğu görülecektir. Kelimenin tam anlamıyla aydın bir insan olan Atsız'ın bu cephele-ri üzerinde tek tek durulmalı, her cephesi ayrı ayrı incelenerek değerlendirilmelidir. Bu çalışmamızda Atsız'ın Şiir Dünyası'ndan bahsederken âşık tarzı şiir geleneğinin Atsız'ın şiirleri üzerindeki etkilerinden de kısaca söz edecek ve örnekler vereceğiz.

Türkçülük mücadeleleri ile büyük şöhret sahibi olan Atsız, ilmî çalışmaları, makâleleri, romanları ve hikâyeleri yanında, şiir vadisinde de boy göstererek Türk şiirinin başarılı örneklerini sergilemiştir. Çeşitli dergilerde yayımlanmış 37 şiiri, "Yolların Sonu" adlı kitapta toplanarak 1946 yılında şiir severlere sunulmuştur³.

Diğer eserleri gibi şiirleri de Cumhuriyet devrinin bütün nesilleri üzerinde bir heyecan kaynağı olan Atsız, çok mütevazî bir Türk büyüğüdür. Altan Deliorman ve arkadaşları, Haydarpaşa Lisesi'nde öğrenci iken, Peyami Safa, Nihad Sami Banarlı, Nezihe Araz, Fikret Baha Berke, Zeki Ömer Defne, Necati Sepetçioğlu gibi isimler yanında Atsız'ın da katılmasını arzu ettikleri bir "Edebiyat Günü" düzenlemişler. A. Deliorman: "dilediğiniz şiirinizi okuyun Hocam. Mutlaka ha-

masi olması şart değil" dediği zaman Atsız Hoca:

"-Canım, sen bunlara şiir mi diyorsun? Birkaç manzume işte. Okunacak nesi var ki" ⁴ diyordu. Büyük Türkçü Atsız, işte bu kadar mütevazî bir şâirimizdir.

Şiirin güzel ve kalıcı olabilmesi için şâirin ilham kudretinin; san'at cevherinin ilim tornasından geçerek terbiye edilmiş olması gerekir. Şâir, şiir tekniğine vakıf olduğu gibi kelimelerin gizli sırlarını, âhenklerini de keşfetmeli; şiiri üzerinde düşünmelidir. Türkçü şâir Hüseyin Nihal Atsız, "Şiir tarihimizi ve şiirimizin tekniğini çok iyi bilen bir insan olarak bu bilgisiyle içindeki san'at cevherini ve ülkü ateşini kaynaştırmış ve gerçekten orjinal, yer yer lirik ve heyecanlı şiirler yazmıştır. Onda divan ve halk şiirimizin estetiğini birleştiren kendine mahsus bir tertip buluruz. 'Ruh Adam'ın başındaki şiir tartışması şiirimizin teorisi üzerinde de derinliğine düşünmüş olduğunu göstermektedir."⁵

Şiirlerini genellikle millî veznimiz olan hece ölçüsüyle yazmıştır. Hece ölçüsünün 7, 8, 11, 13 ve 14'lü kalıplarını kullanarak şiir dünyamıza başarılı örnekler sunmuştur. Aruz veznine de hakim olan Atsız, gazel ve kaside tarzında düzenlediği birkaç şiirinde de aruz vezni kullanmıştır. Hece ve aruz vezinlerini çok iyi bilen ve gerçekten başarılı şiirler yazan Atsız, "serbest vezin" denen ölçüsüz, kafiyesiz, âhenksiz manzume (!) yazanlara özenmemiş, öz kaynaklarından faydalanarak şiirlerini vücuda getirmiştir.

"Koşma ve varsağı gibi halk şiirinin klâsik nazım şekilleri uygulanarak yazılan şiirlerinde Atsız, içli ruhu ve karakteristik halk söyleyişi ile âşık tarzının en başarılı örneklerini vücuda getirmiştir. ⁶ Âşık tarzı şiir geleneğine uygun olarak yazdığı şiirlerinin son dördlüklerinde mahlas olarak "Atsız" adını kullanmıştır. Böyle şiirlerinde genellikle; a b a b, c c c b, d d d b...; x a x a , b b b a, c c c a... şeklindeki kafiye örgülerini tercih etmiştir.

Âşık Edebiyatı nazım şekillerinden "koşma" tarzındaki şiirlerine, 25 Ağustos 1944 yılında yazdığı, "Sesleniş" adını taşıyan şiir güzel bir örnektir. Bu şiiri okurken, elinde saziyla gurbet ellerde dolaşan, kuşlarla evine haber salan; duygu yüklü, bağıryanık bir ozanı dinler gibi oluyoruz:

* Erciyes Üniv. Fen-Edebiyat Fak. Kayseri/TÜRKİYE

¹ Hayatı hakkında geniş bilgi için bkz. Sakin ÖNER, *Nihal Atsız*, İstanbul, 1977; Osman F. SERTKAYA, *Nihal Atsız*, Ankara 1987

² Eserleri hakkında geniş bilgi için bkz. Sakin ÖNER, *Nihal Atsız*, İstanbul, 1977, s.73-79.

³ Atsız, *Yolların Sonu*, İstanbul?, 1946.

⁴ Altan DELİORMAN, *Tandığım Atsız*, Boğaziçi Yay., İstanbul, 1978, s.131.

⁵ Ahmet B. ERCILASUN, "Atsız'a Dair", *Bizim Ocak*, Aralık 1992, yıl:9, nr. (105), s.18-19.

⁶ Sakin ÖNER, *Nihal Atsız*, İstanbul, 1977, s.67.

19
KASIM
1996

NİHAL ATSIZ'IN DÜŞÜNCEŞİ

GÜVEN BAKIREZER

Hüseyin Nihal Atsız'ın düşüncesinin özü, insanlar arasındaki doğal eşitsizlikleri haklar alanında mutlaklaştırmak istemesidir. Eşitsizlikleri sadece aynı toplumun üyeleri arasında değil, ırklar arasında da gördüğü için düşüncesinin öne çıkmış bir ırkçı boyutu da vardır.

Atsız kendini siyasal olarak ırkçı, Türkçü ve Turancı olarak tanımlıyor. Türkçü kimdir sorusuna "Türk ırkının üstünlüğüne inanmış kimsedir" yanıtını veriyor.¹ Turancılık ise Türkçülüğün kısa gelecekteki siyasal amacıdır.²

Türklerin "Altay veya Turan ırkı"ndan olduğunu belirten Atsız,³ yüz şekli itibariyle de esas olarak brakisefal olduklarını yazıyor.⁴ Atsız'ın ırk kriteri kan bağına dayanıyor. Kan bağına da sadece fiziksel düzeyde yaklaşıyor. Örneğin bir Türk ile bir Yahudi'nin asla eşit olamayacağını şöyle izah ediyor: "Binlerce yıllık tarihli hayatların milletlere verdiği bir terbiye vardır ki o öyle bir kaç yılda ve hattâ asırda elde edilemez... Aynı günde doğan bir Türk çocuğu ile bir Yahudi çocuğunu aynı terbiye müessesesine alıp ikisine de yalnız esperanto dili öğretiler... bile muhakkak ki Türk çocuğu yine yiğit, Yahudi yine korkak olacaktır. Türk çocuğu yine doğru, Yahudi yine sahtekâr yetişecektir."⁵ Böylece, örneğin Türkkan'ın pozitivist denebilecek kafatası ırkçılığından farklı olarak Atsız, Gustave Le Bon'un sosyal-psikoloji analizlerine yakın görünüyor.⁶ Bundan başka Atsız kan bağına mutlak bir sathık olarak aramayıp, "Türklük suurunda olma" yı da bir ölçüde yeterli görüyor.⁷ Anası Türk olmayan Osmanlı padişahlarını, babası Arnavut olan Mehmet Akif'i Türklük kadrosundan çı-

karmıyor. Ayrıca kan bağına tahlilin olanaksız olduğunu reddetmiyor.⁸ Atsız melezleşmeden korkmuyor, çünkü bir ırk mütemadiyen başka ırklarla karışmaya devam etmedikçe, tabiat, melezliği bir müddet sonra tasfiye edecektir diye düşünüyor.⁹

Öte yandan Türkçeden başka dil bilmeseler de, kanun önünde Türk vatandaşı sayılırsalar da Türk kanı taşımayanları Türk saymıyor. Ona göre zenci, Yahudi, Çerkez, Arnavut, Kürt, Laz yabancı olarak kabul edilmelidir.¹⁰

Atsız'a göre ırksal üstünlük, üstün ırka doğal bir zorunlulukla dünyayı fetih hakkı veriyor. Doğadaki Darwin kanunlarının uluslar arasında da geçerli olduğunu düşünüyor: "Millet, âdeta gayri şuuri olarak dünyaya yayılıp hâkim olmak ister. Fakat yayılınca başka milletlerin mukavemetine çarpar. Böylelikle aralarında savaş başlar. Sonunda güçlüler kazanır." Atsız bu bağlamda milli ülküleri bugünden geleceğe üç döneme ayırıyor: İstiklal, birlik, fütuhât.¹¹ "Ülkülere kanla, kılıçla, dövüşle, milli kinle varılır... Bir millet için en büyük tehlikelerden biri barış ve dostluk afyonu yutarak uyumaktır. Büyümek istemeyen millet küçülmeye mahkumdur.

Saldırmayan millete saldırırlar."¹² Aynı çerçevede, Mustafa Kemal'den "(Yurtta barış, cihanda barış.) yahut (kimsenin bir karış toprağında gözümüz yok) gibi sefilane bir siyasi umde ile bu milletin manevi enerjisini bilerek veya bilmeyecek söndürenler" diye bahsediyor.¹³ Kıbrıs sorunu üzerine şöyle yazıyor: "Kıbrıs, Anadolu'nun tabii bir parçası olan ve kıyılarımıza yakın bulunan, askeri ve siyasi ehemmiyeti çok büyük

Hüseyin Nihal Atsız

Malkoçoğlu-Bali beyim çık ha gel
Hacı İlbeğ kılıcını çek de gel.

Bu gece ansızın bir sancı tuttu
Nihavend- Suzidil besteler sustu.
Slav ırkı sanki kinini kustu.

Gözyaşlarım bu suale yetmez ya
Bil ki balam hesabımız bitmez ha.

Nicedendir deli gönül niceden
Mavzer sesi gelir öcü gecedен
Şehadet şavkıyla binbir gecedен.

Kanlı kefen giyip saflar kuralım
Uluğ Yalvaç MUHAMMED'e varalım.

10 TEMMUZ 1996

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

NIHAL ATSIZ'DA "MAZİ - HAL - İSTİKBAL" MÜNASEBETİ

Selçuk UYSAL

Ben bu denememde sanatçı Atsız'ın bazı roman ve şiirlerinde "Mâzi-hâl-istikbâl" münasebetinin nasıl ele alındığını değerlendirmeye çalışacağım.

Nihâl Atsız, çok yönlü biri idi. Şairdi, romancı idi, düşünürdü, tarihçi idi, öğretmendi. Bütün bu yönleri ile o ayrı ayrı inçlemeğe değer biridir. Fakat şahsiyetinin ve hayatının bu çeşitli cephelerini izah için mutlaka onun ülkü adamı yönünün ele alınması gerekir. Sanatçı Atsız'ı anlatabilmek de şüphesiz ancak bununla mümkündür. Atsız, ülküyü "Bir milletin yürütücü gücüne ülkü denir"(1) diye tarif eder. Ülkü kelimesinin sözlük anlamı da gene Atsız'da "And" veya "Uzak hedef" demektir(2). O, candan da azizdir.

"Türk duygusu her Türkçüye en tatlı kıızıdır;
Türk ülküsü candan da aziz bayrağımızdır."

Atsız'da zaman kavramını seçişinizin onun ülkü anlayışının zaman kavramı ile sıkı münasebeti sebebiyledir. Kanaatimizce şahsiyet olarak Atsız'ın anlaşılabilmesi önce onun ülküden ne anladığının bilinmesine, ülkü anlayışı da ondaki zaman kavramına sıkı sıkıya bağlıdır.

Atsız'da zaman kavramı, denememizde bazı şiirleriyle Bozkurtların Ölümü, Bozkurtlar Diriliyor ve Ruh Adam romanlarında ele alınacak, zaman zaman da konuya açıklık getirecek başka yazılarına kısaca temas edilecektir.

Atsız, yarım dünyanın aynasından seyreden bir köprüde gibidir. Köprü hâlidir. Bu köprünün bir tarafında mâzi var, öbür yanında istikbâl. Atsız bu ikisinin arasında bazan mâzide, bazen istikbâlde yaşayan biridir. Hâtıralarıyla (millî hâtıralar yani tarih) mâzide, ümitleri ile istikbâlde yaşar.

Söz konusu eserlerinde "Hâl-mâzi-istikbâl" üçlüsü arasında devamlı münasebet kuran Nihâl Atsız, "Kökü mâzide olan âtiyim" mısraında ifadesini bulan, hâli, geçmiş ve gelecekte yaşamak şuûrunu tâ ilişkilerinde hisseden biridir. Ahmet Bican Ercilâsun'un dediği gibi "Atsız'da zaman bir bütündür. Geçmiş, hâl, gelecek diye parçalanamaz"(3). O, Bozkurtların Ölümü romanı ile Yolların Sonu şiir kitabının yayınlanmasından önce 1944 yılında Türkçülük-Turancılık dâvası adı verilen dâvâda savcı Kâzım Alöç'e şöyle diyordu:

(1) Nihâl Atsız Türk Ülküsü sf. 8 (İkinci baskı)

(2) Nihâl Atsız Türk Ülküsü sf. 8.

(3) Ahmet Bican Ercilâsun Atsız'ın Şiirlerinde Ülkü, Atsız Armağanı CXXXIV.

Atsız, Nihal:

Türk Tarihinde Meseleler. 3. Baskı, İstanbul, Ötüken, 1980. 195 S..

Sign.:55126

28 TEMMUZ 1992

MADDE YAYIN
SONRA GELEN DÜKÜMAN

1974), *Şafak Sökerken* (İst. 1978), *Ekmeğin Arası Umud* (İst. 1992), *Seyir* (İst. 1992), *Mayası Onur* (İst. 1997), *Kapısız* (İst. 1998).

Kay.: ÖBBSKA 2/980; TEBA 1/125. ♣ G. OKUTAN

ATMACA, Sacit (1926 –): Hikâye yazarı. *Eserleri/Hikâye: Toprak Bank* (Ank. 1971). *Şiir: Üç Kepçe Bir Kazan* (Fevzi Küçümen ve Hüseyin Yakış'la ortak, Ank. 1964).

Kay.: ÖBBSKA 2/1173. ♣ G. DURAL

ATMACA, Tayyib (1962 –): Şair ve yazar. Kahramanmaraş'ın ilçesi Afşin'e bağlı Topaktaş köyünde doğdu. Osmaniye Ticaret Lisesini bitirdi. Osmaniye'de bir askerî kurumda sivil memur olarak çalışmaktadır. İlk şiiri "Söyleyebilsem" 1979'da *Kelebek* gazetesinde çıktı. *Güneysu* (45 sayı, 1985-1993), *Kırağı* (1994'ten beri) dergilerinin genel yayın yönetmenliğini yaptı. Bazı yazı ve şiirlerinde Muzaffer Ali, Ahmet Ozan, Osman Gazi Turaç, Hasan Basri Meses, Ali Galip Katırcı takma adlarını kullandı. Şiir ve yazıları *Güneysu*, *Erciyes*, *Mina*, *Dohunay*, *Palandöken*, *Karçiçeği*, *Kardelen*, *Türk Edebiyatı*, *Millî Kültür*, *Genç Dost*, *Tepe Edebiyat*, *Harman*, *Çınar*, *Gündönümü*, *Kırağı*, *Düş Çınarı* ve *Patlıcan* dergileriyle *Hergün*, *Millet*, *Ortadoğu*, *Bayrak*, *Türkiye*, *Zaman*, *Millî Gazete*, *Akit*, *Yeni Düşünce* gazetelerinde yayımlandı. Şiirleri toplumsal ve duygusaldır. *Eserleri/Şiir: Hüzünlerimin Düşünüyü* (Osmaniye 1980), *Külüngün Taşlara Çizdiği Nakış* (Adana 1993), *Sarı Kitap* (Konya 1997). Kay.: GGÇŞ 2/733-734; TBEA 1/125; YS, 2. bs., s. 88. ♣ G. DURAL

ATNABAYEV, Engem Kasimoğlu (23.2.1928 –): Başkurdistanlı hikâye ve oyun yazarı. Başkurdistan'ın Tétéşli ilçesine bağlı İoeke Kürim köyünde doğdu. Liseyi bitirdikten sonra 1951'de Ufa'ya gelerek *Kızıl Tan* gazetesinde muhabir olarak çalışmaya başladı. Kısa süre daire başkanlığı görevinde bulunduktan sonra bir mizah dergisi olan Hénék'e geçti ve son zamanlara kadar bu dergide çalıştı. İlk şiir kitabı 1958'de yayımlandı. 1970'e kadar yazdığı lirik ve mizahî şiirlerinde kendi neslinin kaderi, aşk ve gençlik konularını işledi. 1970-1980'li yıllarda ise Başkurdistan ve Başkurt halkının geçmişi, bugünü ve geleceğini konu eden şiirler yazdı. Atnabayev, tiyatro alanında da tema ve tür bakımından çok başarılı eserler verdi.

Birçok piyesi Başkurdistan tiyatrolarında oynadı. Yazara, G. Sélém Cumhuriyet Ödülü ve Rusya ve Başkurdistan'ın Kıymetli Sanatkârı unvanı verildi. 1960'tan beri Yazarlar Birliği üyesidir. *Eserleri/Şiir: Yörék Menén Höyléşew* (Ufa 1958), *Yéşlek Menén Osraşuw* (Ufa 1961), *Min Hiré Öndéşém* (Ufa 1963), *Şığriar, Poemalar* (Ufa 1966), *Lyubov' Moya*, *Toska Moya* (Ufa 1968), *Yörégem Yuldanı* (Ufa 1971), *Tı Vsegda So Mnoy* (Ufa 1972), *Yıldarlan Yırlar Qala* (Ufa 1975), *Şığrlar, Poemalar* (Ufa 1977), *Melodü Kolokol'çika* (Ufa 1978), *Möhébbét Yulu* (Ufa 1982), *Écéérér* (2 c. 1. c. şiir, *Şığrlar*, Ufa 1988; 2. c. piyes, Ufa 1988). *Oyun: Ul Qayttı* (Ufa 1962), *Ésé Hökömô* (Ufa 1964), *Pyesalar* (Ufa 1969), *Balaqayıarım* (Ufa 1974).

Kay.: Başkort Sovet Yayınsuları Antologiyahı, Ufa 1988. ♣ İ. KİREEV

ATOK, Oğuz Kâzım (24. 3. 1912 – 25. 12. 1980): Şair, asker yazar. Erzincan'da doğdu. Halıcıoğlu Askerî Lisesini, Harb Okulunu ve Harb Akademisini bitirdi (1938). Uzun yıllar askeriyenin çeşitli rütbeleri ile orduya ve devlete hizmet etti. Gümüşhane'de askerî valilik ve tümen komutanlığı yaptıktan sonra emekli oldu. İlk şiirlerini 1927'de *Millî Mecmua*'da yayımladı. Daha sonra *İçtihat*, *Ülkü*, *Yücel*, *Varlık*, *Türk Dili* gibi dergilerde şiirleri çıktı. *Eserleri/Şiir: Atatürk Sendeniz* (İst. 1959), *Düşlü Düzen* (İst. 1962), *24'ün İçi* (Ank. 1973). *İnceleme: Büyük Yanlışlıklar* (Ank. 1951). *Deneme: Duymayı, Düşünmeyi Dile Getirme* (Ank. 1976).

Kay.: EİS 8. bs. s. 49; Kahramanlık Şiirlerimizden Bir Demet, s. 210-213; OY s. 49; ÖBBSKA 1/102,381, 2/1257; RTES s. 76; TBEA 1/126; TDEA 1/225; YS, 2. bs., s. 88. ♣ A. CELEPOĞLU

ATSIZ, Hüseyin Nihal (20. 1. 1905-11. 12. 1975): Milliyetçi fikir adamı, tarihçi, şair, roman yazarı. Babası, Gümüşhane'nin Torul ilçesine bağlı Midi köyünden Çiftçioğulları ailesindendi. Annesi Trabzonlu Kadioğulları'nın kızıydı. İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul Kadıköyü'ndeki Fransız ve Alman okullarıyla, Süveyş'te Fransız Mektebinde, İstanbul'da Cezayirli Gazi Hasan Paşa, Haydarpaşa'da Osmanlı İttihad Mektebiyle, Kadıköy ve İstanbul Sultanilerinde yaptı. 1922'de imtihanla Askerî Tıbbiyyeye girdi. Bağdatlı bir subaya selâm vermeyi reddedince 4

Yobazlık Bir Fikir Müstehâsesidir

14.01.71

A T S I Z

"Türkçülüğe Karşı Yobazlık" adlı yazım (Ötügen, 1970 Martı), cevap değil, birbirini tutmaz avâmi tekerlemeler ve örtülmek istenen küfürlerle karşılık gördü.

Konya'daki "Oku" dergisi yazarı Hasan Bağcı, Ziya Gökalp'in Türkçülüğü İslamiyete karşı çıkardığını, Türkçülüğün büyük Yahudi himayesi gördüğünü, fakat bundan Gökalp'in habersiz olduğunu yazarak bir de kehanet savuruyordu: "Dünyalar arası büyük muhasebede ölüm dönemecisi kıvrılamayan ve inkâr uçurumuna yuvarlanan Ziya Gökalp..."

Sanki Hasan Bağcı o dönemde bekçilik ediyor-muşçasına söylenen bu sözler karşı Gökalp'in Müslüman olduğunu, Yahudiliğin Türkçülüğü hiçbir zaman istismar edemediğini açıklamış, Türkçülüğü Gökalp'in icad etmediğini söylemiş, kendisine bazı sorular sormuştuk. Bu sorular şunlardı:

- 1) Ölüm dönemeci ile kasdolunan nedir?
- 2) Gökalp Türkçülük yolunda hangi himayeyi görmüştür?
- 3) Yahudilere açılan istismar kapısı nedir?

Hasan Bağcı bunların hiçbirisine cevap verememiştir. Veremez de.. Çünkü Ötügen'den ötesi meçhul bir yokluk olduğu gibi Hasan Bağcı da ne Gökalp'in eserlerini okumuş, ne de onun hakkında yazılanları görmüştür. Onun "Türk milletindenim, İslâm ümmetindenim, garp medeniyetindenim" dediğinden de haberi yoktur. Sadece dini bir taassupla, sırf Gökalp Türkçü olduğu için ona düşmandır.

Yobazlık milletlerarası bir hastalıktır. Kızılı olduğu gibi böyle yeşili de olur. Fikirilere ve içtihadlara saygı duymak ve onlarla tartışmak seviyesinde olmadıkları için daima yurtunurlar, küfür ve iftira ederler, ilim ve mantık alanı içinde konuşmaktan âciz oldukları için karşımıza daima ayet ve hadisler çıkarlar. Soy soy insanların bir tek Âdem'le Havva'dan türediklerine, Âdem'in 1050 yıl yaşadığına, Havva'nın her yıl biri erkek biri kız olmak üzere ikiz evlat doğduğuna ve bu kardeşleri birbirleriyle evlendirdiklerine inanırlar. Bir Sümer masalından çıkan tufan ve Nuh'un gemisi onlarca tarihî bir hakkattır. Hangi Tekirdağ Üniversitesi'nden mezun olduğu belli olmayan

Nuh'un yaptığı o pazarcı kayığına her cins hayvandan birer çiftin girip sığması ve 40 tufan gününde birbirini yemeden uslu uslu oturması da gerçektir vesâire.. Şimdi bu kafadaki adamla bir fikir tartışması yapmaktaki trajediyi düşünün. Böyle bir seviyede bulunan Hasan Bağcı "İslâm'a Karşı Yobazlık" başlıklı yazısında bakın neler söylüyor:

Türkiye'mizde son yıllarda cesaretini arttıran türlü akımlar arasında bir de hakiki Türk görünme, dini ve Allah'ı bir tarafa atma hastalığı türemiştir. Hakiki Türk ruhumun şiddetle nefret ettiği bu tarz hastalıklar da yine ve maalesef son yıllarda biraz bozca yayıldığımız "yarım münevverler" arasında.

"Onlar "ben akılsızım", "ben vicdansızım", "ben hürsüzüm" cinsinden acı bir yoksulluğun ifadesi olan bu tuhaf övünmeleriyle sevine dursunlar, beri yanda dünyaya hatta fen sahasındaki buluşlarıyla ışık vermiş hakiki mütefekkirlerin daima insanlığı Allah'a götürme yollarını aydınlatmak için çalıştıkları görürler....

Sahasının dışında mefkûremizle saldırmak suretiyle makalemizin başlığını hak eden sayın Atsız'ın yazısında okadar çok hata var ki, bunları teker teker düzeltmek, bir ortaokul talebesinin kompozisyonunu düzeltmeye benzeyeceğinden, biz, mefkûremiz yönünden sadece bizi ilgilendiren ve pek mühim hatalarını müsaadeleriyle düzelterek cevabımıza başlayacağız.

Fikir ve ülküleri birbirine tamamen aykırı insanlar arasında da konuşma ve tartışma olabilir. Fakat edep ve terbiye dairesinde olur. Hasan Bağcı'nın yurkanya aldığımız satırlarındaki edep seviyesi onun zavallılığının kesin tanığından başka nedir ki? Biz yarım münevvermişiz. Hakiki Türk görünme hastalığı ile Allah'ı bir yana atmışız. Bu ise akılsızım, vicdansızım, hürsüzüm gibi acı bir yoksulluğun ifadesi imiş.

İşte Müslüman münevverî Hasan Bağcı'nın edep ve terbiye seviyesi..

Bir de bedbahtlığımız ortaya çıkıyor: Bunca yobazlık edebiyat öğretmenliğimize rağmen yazımız düzeltilmeye muhtaç tahrir vazifesi gibi yanlışlarla dolu imiş.

Bütün bunlardan sonra da "Müslüman, etrafına saldırmaktan münezzehtir" demekten çekinmiyor. Bu da saldırmak değilse Tanrı bütün insanları ve hatta hayvanları Hasan Bağcı'nın saldırısından korusun.

Onun, "Oku" dergisinin üç sayısında devam eden yazı serisinde iddialarımıza ve sorularımıza cevap bulamadık. Gökalp'a saldırmakla başlayan yazısında zaten fikir değeri yoktu. Gökalp'ı teskid etmek, hatta yere varmak için ilk şart olarak onun eserlerini oku-

pozitif - okulu - tarih 14.01.1961

Ö T Ü K E N

AYLIK TÜRKÇÜ DERGİ

Sabibi : ATSIZ

Sasın Sorumlusu : KAYABEK

Sayman : Muzaffer ERİŞ

ABONE

YILLIK : 12 TL.

Altı Aylık : 6 <

2. (50.) SAYI

ŞUBAT

1968

100 KRŞ.

SAĞCI KİMDİR?

ATSIZ

Sosyalistler ve komünistler «solcu» diye tanındıkları için, onların karşısında olanlara da «sağcı» demek âdet olmuştur. İktisadi bakışla devletçi olmayan, liberal olan, muhafazakâr olanlar sağcı sayılmıştır. Sol taraf, çoğunlukla dini inkâr ettiğinden dindarlar da sağcı diye gösterilmiştir.

Fakat, bu tarifler eksik ve kısırdır. Son zamanlarda her şey gibi bu tâbirler de müptezel olmuş, sağ ve sol birbirine karışmıştır. Kendilerine «mukaddesatçı» diyen dindarlar milliyetçi ve sağcı sayıldığı gibi, sosyalist, aşırı sosyalist ve komünistlerin de kendilerini «milliyetçi» diye öne sürdükleri görülmüştür.

Sağ ve sol deyimleri kabataslak ele alındığı takdirde Turancılarla İslâm birliği taraftarları sağda birleştikleri gibi, yalnız sosyal adalet kavramı düşünüldüğü anda da Türkçülerin sosyalistlerle aynı hizada olmaları gerekmektedir.

Demek ki sağ ve solu iyi anlatmak, eksiklik ve kısırlıktan kurtararak öne sürmek lâzım. Çünkü sağ ve sol yalnız iktisadi veya sosyal bakımdan değil, milli şuur bakımından da ele alınıp değerlendirilmelidir.

Türkiye'de koyu dindarların bir takımı milliyeti inkâr ederek yalnız dine yönelmek taraftarlarıdır. Bunlardan biri camideki vazanda «vatan için ölenler cehenneme gider. Cennete gidecekler ancak din uğrunda ölenlerdir» demiş. Şimdi, bu seviyesiz yobazla Türkçüleri aynı cephede saymak hem bir anlayış kışkırtığı, hem de gerçeklere sırt çevirmek demektir. İktisadi görüşe göre sosyal adalet düşüncesi bugün hemen herkes tarafından benimsenmiş olduğundan artık millet meclislerinde partileri bu görüşe göre sıralamak aslâ doğru değildir.

Bizdeki dincileri ve hilâfetçileri sağa koymak, Batı ülkelerindeki taammüle de aykırıdır. Hitler'in iktidara gelmesinden önce Alman meclisindeki kuv-

vetli Hıristiyan partisinin adı «Merkez Katolik Partisi» idi ve İmparatorcu Çelik Tuğahlar Partisi ile Hitler'in Milliyetçi Sosyalist Partisi, Katoliklerin sağında yer almıştı. Hitler'in partisi «sosyalist» bir parti olduğu halde sırf milliyetçi olduğu için sağcı sayılmış ve iktidara geçtikten sonraki tutumu ile de milliyetçilik, milletin toplum ve fert olarak yükselmesini güttüğünü ispat etmişti.

Sağ ve solun Türkiye için en doğru tarifi, milliyetçilik açısından ele alınarak yapılabilir. Bir parti, milliyetçi olduğu nisbette sağcıdır. Milliyetçilikte milli gelenekler mühim olduğundan bu türlü partiler milli ahlak bakımından muhafazakârdır. Fakat milliyetçilik, milletin toplu ve fert olarak yükselmesi demek olduğundan milliyetçi bir parti adaletin ve servetin dağıtımını bakımından sosyalistlerin fikirlerine yakın olabilir.

Dincilik ve siyasi ümmetçilik, Türklüğü ikinci plana itmek veya var saymamak olduğundan milliyetçiliğe aykırı yahut düşmandır. Bu bakımdan dinciler, siyasi ümmetçiler, hilâfetçiler «sağcı» olamazlar. Siyasi ümmetçiler, İslâm beynelmileli düşüncesinde olup Türklüğü İslâm topluluğu içinde eritmek malihülyasına kapılmış olduklarından beynelmileliler ve her beynelmileli gibi soldurlar.

Moskovacı veya Pekinci sosyalistlerin kendilerine «milliyetçi» demesi de hem yanlış, hem gülünç, hem de taktik icabı olduğundan yalandır. Milliyetçilik, bir milleti «millet» olmaktan çıkıp «halk yığını» haline getirdikten sonra onun yalnız iktisadi refahını düşünmekle olmaz. Çünkü insanlarda yalnız mide değil, zihniyet ve inanç da vardır. Milliyetçilik yüzyıllardan kopup gelen manevi bir mirastır. Büyüklük duygusudur. Tarih şuurudur. Mukaddes hodgâmhıktır. Yarattığı hâsilasıdır.

Türk milleti üç bin yıldan beri vardır. Onun var

ÖTÜKEN

Her Ayın On Beşinde Çıkar, Fikir ve Ülkü Dergisi

8. Sayı

15 AĞUSTOS 1964

100 Krs.

Sahibi : ATSIZ

Yayın Sorumlusu : KAYABEK

Milliyetçilik Taslayan ihtiyar Kozmopolit

ATSIZ
2507

Ali Fuat Başgil'in 30/Kasım/1963 tarihli Yeni İstanbul gazetesinde yayınladığı «Milliyetçilik Bahsi» adlı yazıda, hakkımda «nâdân» kelimesini kullanması ve Anadolu Türklerini yine ırklar karması millet diye göstermesi üzerine ÖTÜKEN'in 14/Şubat/1964 tarihli 2. sayısında kendisine cevap vermiş, bilmediği tarihi konulara karışmakla düştüğü yanlışları göstermişim. Profesör, dört ay sonra, 14/Haziran/1964 tarihli Yeni İstanbul'da «Yine Milliyetçilik Bahsi» adındaki yazısı ile güya cevap verdi. Bu cevap aczin, şaşkınlığın ve bilgisizliğin (1) dile gelmesinden ibarettir. Bir tartışmada yere serilenlerin her zaman yaptığı gibi burada da profesör ne sorulara cevap vermiş, ne kendisini ilzamlen delillerden bahsetmiş, ne de larşı bir delil gösterebilmiştir. Üstelik hakarete uğradığını iddia ederek mütevâzı bir ilim adamı tavrı takınırken bizzat kendisi tahkir edici kelimeleri sıralamaktan çekinmemiştir. Onun iddiasına göre:

- 1) Ben onun fikirlerini bırakarak şahsına hücum etmişim.
- 2) İki de bir kendisine hakaret etmeyi bir övünme vesilesi yapmışım.
- 3) Benden daha yaşlı bir hoca olduğu için ona saygı gösterecek yerde küstahlık ve şirretlik etmişim (bunu ima ile söylüyor.)
- 4) Kendisi Anadolu halkı Türk değildir dememiş.
- 5) Ben, kendisine cahil demişim. Bu sözüm doğru imiş. Çünkü bilgisi arttıkça bilmediklerinin ne kadar çok olduğunu anlıyormuş. Ben bunu anlamadığım için cehl-i mürekkep sayırmışım (bunu da ima ile söylüyor).

Cevaplarım şunlardır:

1) 1961 Ekim'inde yayınladığım broşürle profesörün şahsına değil, fikrine; Türk milletini karma bir millet, dilinden başka Türklüğü kalmamış bir halita olarak göstermesine itiraz ettim. Orta Asya Türklüğü ile hiçbir ilgimiz olmadığını illeri süren bu düşünceenin Kremlin'in fikirleriyle aynı olduğunu ve tarihi gerçeğe uymadığını söyledim. Çünkü o 7/Ekim/1961 tarihli Son Havadis'te yayınladığı «Seçim Konuşmalarım» başlıklı yazıda aynen şöyle diyordu:

Biz, Türkiye Türkleri, muhtelif din, dil, tarih ve ırktan birçok millet elemanlarının asırlar içinde ve İslâm kültürü kazanında kaynayıp hamur olmasından meydana gelmiş mürekkep bir milletiz... Gerçi dil elemanlarımız bakımından Orta Asya ile yakın bir hisimliğimiz var. Fakat biz ne beden ve ne ruh yapımız itibariyle Orta Asyalı değiliz. Biz bilâkis İslâm çemberiyle çevrilmiş bir ülkede, ırklar sentezi halinde, kendi başına yaşayan, nev'i şahsına münhasır bir milletiz.

Yukarıki ibare ile «Anadolu Türkleri Türk değildir» demek arasındaki farkı iz'an sahipleri bulsun. Türkçe konuşuyoruz ama birçok ırkın karışmasından doğduk; ruh ve beden yapımızca Orta Asyalı değiliz diyeceksin. Yani bizim, Türk atalarımızın torunları olmadığımızı iddia edeceksin. Sonra da, Anadolu Türkleri Türk değildir demedim di-

- (1) Türk tarihi üzerindeki bilgisizliğinden bahsediyorum. Anayasa hukuku üzerindeki bilgisi ve dehâsi tartışma konusunun dışındadır.

(Devamı Arka Sahifede)

14.01.1991
Ötügen, sy. 41 (Mayıs 1967)
"Ötügen'den Haberler"

rafçular tarafından Türkes'in çeşitli resimleri çekilmiştir.

Aynı günün gecesi, Türkocağı salonunda Prof. Kenan Akyüz tarafından verilen «Abdülhak Hamid ve Va'anzeverlik» konulu konferans büyük ilgi ile takip olunmuştur. Prof. Akyüz, Tanzimat çağı fikriyatına umumî bir bakıştan sonra, Hamid'in bu cephesini çok güzel şekilde nakletmiş, bugüne kadar sade sanat ve yenilik cephesi işlenen Hamid'in, artık bu çok lüzumlu fikir ve cephesinin ele alınmak zamanı geldiğine de temas etmiştir.

Adnan Ötügen'in kısa, fakat veciz konuşması ile açılan gece, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Edebiyat Bölümü öğrencilerinden bir ekibin büyük şairden okudukları parçalarla sona ermiştir.

Hamid haftası, 15 Nisan Cumartesi günü yine Türkocağı'nda yapılan ikinci toplantı ile devam etmiştir. Bu ikinci toplantıda Nejdet Sançar ve M. Zeki Sofuoğlu konuşmuşlardır. Nejdet Sançar, büyük şairin Türkçülük cephesini anlatmış, Hamid'deki Türkçülük fikrinin «Türk üstünlüğü» ve «Türk bütünlüğü» olmak üzere iki esasa dayandığını söylemiş, Tarhan, Yabancı Dostlar; Hakan; Arziler gibi eserlerinden okuduğu parçalarla, Tanzimat şair-i azamının bu mühim cephesini ortaya koymuştur. Nejdet Sançar, konuşmasını bitirirken, büyük çoğunluğu gençlerden meydana gelen dinleyicilere: «Hamid'in bu millet için ne kadar faydalı ve büyük bir adam olduğunu anlamak için sadece T.R.T. nin, kendisine verilen Hamid haftası programını yayınlamaması dahi gösterir!» diye bitirmiştir.

Daha sonra M. Zeki Sofuoğlu Hamid ve hürriyetçilik» konusunda çok güzel bir konuşma yapmıştır. M. Zeki Sofuoğlu, büyük Hamid'in Liberte, Nesteren; Eşber gibi eserlerinden verdiği örneklerle, hürriyetçilik ve dolayısıyla istibdat düşmanlığı cephesini çok güzel belirtmiştir.

Hamid Haftası, 19 Nisan günü Gazi Lisesi'nin toplantı salonunda Nejdet Sançar tarafından yapılan bir konuşma ile sona ermiştir. Nejdet Sançar öğrenmenlerle öğrencilerin takip ettikleri konuşmasında Abdülhak Hamid'in çeşitli yönlerini ve fikri cephesini anlatmış, bu arada bütün Tanzimat ve hattâ Servetifünun şairlerinin kılâsik hürriyet düşüncesiyle II. Abdülhamid'i hedef almalarının yanlışlığını verdiği misallerle ortaya koymuştur.

T.R.T. nin Hamid Haftasını duyurmamasına rağmen, Millî Kütüphanedeki sergi büyük ilgi görmüş ve bilhassa son günü başlarında öğretmenleri olduğu halde Gazi Lisesi öğrencileriyle, yine başlarında Türkçe öğretmenleri Muharrem Mercanlığı'nın bulunduğu Cebece Ortaokulu son sınıf öğrencileri doldurup taşımışlardır. Öğrencilere, Hamid'in eserleri hakkında olduğu kadar duvarlarda asılı mısra ve vecizeleri üzerinde de Nejdet Sançar tarafından bilgi verilmiş ve açıklamalar yapılmıştır. Bu suretle T.R.T. nin vicdanları çigneyen hareketine rağmen, Hamid Sergisi, başkentin yüzlerce imanlı gencinin millet ve vatan sevgisi yolunda ilcnmeleriyle son bulmuştur.

ÖTÜKEN: Türkiye Milliyetçiler Birliği'nin Ankara Ocağı'nın bu hayırlı çalışmaları dolayısıyla candan tebrik ederiz.

● ALTAY GECESİ

15 NISAN 1967 Cumartesi akşamı Mersin'de bir Altay Gecesi yapılmıştır. Adana Türkistanlılar Yardımlaşma Derneği tarafından tertiplenen gecenin havasında her haliyle Türklük göze çarpıyordu. Gecede Türkistan kıyafeti giymiş gençler tarafından şiirler okunmuş, değişik oyunlar yapılmıştır. Gecenin ağırlık merkezini Dernek Başkanı Bedri Hücent'in konuşması teşkil etmiştir.

● YENİ BİR AFŞIN DOĞDU

ADANA'DAKİ ülküdaşlarımızdan Remzi Okan'ın evvelki yıl doğan Urungu'dan sonra geçenlerde bir oğlu daha olmuş ve bebeğe «AFŞIN» adı verilmiştir. Arkadaşımızı ve sayın evdeşini kutlar, minimini Afşin'a tarihteki büyük Afşin'a benzemesi dileğiyle uzun ömürler diler ve bu arada, ister istemez, yedi yıl önce 16 yaşında iken aramızdan ayrılan Afşin Sançar'ı rahmetle anarız.

● İSTANBUL'DA 3 MAYIS

T.M.B. Üsküdar, İstanbul, Kadıköy ve Pendik ocaklarının birlikte hazırladıkları — 3 — Mayıs Türkçüler Günü — M.T.T.B. salonunda yüzlerce Bozkurt'un katıldığı imanlı bir topluluk tarafından kutlanmıştır.

İstiklâl marşı ve saygı duruşu ile başlayan tören'in ilk konuşmasını M. Kayabek yaptı. Kayabek, günün önemi ve tarihi üzerinde açıklama yaptı. Tabutluklardan bahsetti. Heyecanla alkışlandı.

Gecenin ikinci konuşmasını İsmet Tümtürk yaptı. İ. Tümtürk, adına yakışır şekilde, Komünizmi yerden yere çaldı. Bu veciz konuşmasında; «Komünizm Rusya'dan geldiği için öğreniyoruz. Rus damgası taşıyan her şeye olduğu gibi Komünizm'e de düşmanız» dedi...

Tümtürk'ten sonra, en eski ülkü savaşçılarından M. Sadık Aran konuştu. Sadık Aran, tarihi vesikalar; fotokopilerle Azerbaycan Türk devletinden bahsetti. «Macar İhtilâli üzerine kitaplar yazıldı, oyunlar oynandı. Halbuki 54 kere Moskof mezalimine baş kaldıran Azerbaycan Türkleri hakkında ne yazıldı? Ne konusu'du?» dedi.

Daha sonra, Ermenilere; Türkiye ile Azerbaycan arasında toprak verilip ilginizin kesilmek istendiğini, Kurtuluş Savaşında pek çok Azerbaycanlı kardeşlerimizin saflarımızda savaştığını söyledi.

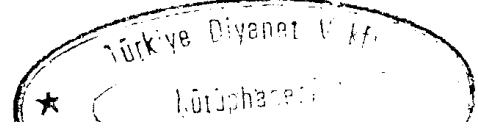
Salona, Mavi - Yeşil - Kırmızı, Ayyıldız Azerbaycan bayrağının asıldığında; salonu inleyen alkış ve haykırışlar bize Türklük ülküsünün zafer müjdeleri gibi geldi.

Daha sonra, Kırım Türklerinden Müstecip Ülküsal günün mâna ve önemini belirten veciz bir konuşma yaptı.

Daha sonra Kerküklü Ülküdaşımız, Av. Enver Yakupoğlu konuştu. Türklük ülküsünün dertlerine değindi: «Türkü sevmek ırkçılık, Türk topraklarının bağımsızlığını istemek, Turancılık'sa; sapına kadar ırkçı, sapına kadar Turancı'yım» dedi.

Enver Yakupoğlu'ndan sonra İsa Yusuf Alptekin konuştu. Alptekin, Türkistan ve Türklerden, Rus - Çin entrikalarından bahsetti. «Ruslar Türkistan'a medeni-

Atsız, Nihal

ADRE YAYINLARI
MIRA BULGARI CD-19475

ATSIZ

05 EKİM 1991

Yolların Sonu

BARIMAN

YAYINEV.

İSTANBUL 1946

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi Kütüphaneleri	
Kayıt No. :	11623
Tasnif No. :	T811.219 ATS. 7

Hüseyin Nihâl Atsız

Hüseyin Nihâl Atsız, Bahriye binbaşılığında mütekaid Mehmed Nail [Bey] in oğludur. 12 kânunusani 1905 te İstanbulda doğdu.

İlk ve orta tahsili bitirdikten sonra İstanbul Sultanisine girdi. Onuncu sınıfta iken Darülfünun imtihanlarında kazanarak askerî Tıbbiye talebesinden oldu. Fakat Tibba karşı istek duymadığından çalışmadı. Üçüncü sınıfta iken Bağdadlı bir mülâzime selâm vermediği için çıkarıldı. Merkez kumandanlığına gönderildi. Henüz askerlik yaşı gelmediğinden tahliye olundu.

Bir müddet Kabataş lisesinde muallim muavinliğinde bulundu. Mekteb müdirinin lüzumsuz bir yerde istediği selâmı vermedi, istifa etdi. Seyri sefain idaresine kâtib muavini olarak girdi. Bir müddet sonra Darülfünun edebiyat şubesine ve yüksek muallim mektebine kaydolundu. Bir hafta geçmeden asker oldu. Dokuz ay süren askerliğinde -kendi tabirile- «İrkan çingâne olan bir baş çavuşla döğüşüb divanı harbe verilmek tehlikesini atlattıktan sonra» terhis edildi.

Yeniden darülfünuna devamı başladı. 1930 da mezun ve Türkiyat Enstitüsüne asistan oldu. Mayıs 1931 de aylık «Atsız Mecmua» yı çıkarmağa başladı.

Hocalarından biri hakkında Ankarada tarih kurultayında söylediği bir sözden dolayı bir kaç arkadaşıle birlikte Maarif vekili merhum Reşid Galibe telgraf çekerek o sözü red eylemesi üzerine asistanlıktan istifası